

Hvordan **honorere ønsket** **om hjælp til rygestop** hos rygere med psykisk lidelse?

Projekt 'Forstærket indsats overfor storrygere i Vestklyngen' 2015 - 2017

Samarbejde

- **Kommuner:** Lemvig, Struer, Holstebro, Herning, Ringkøbing-Skjern og Ikast-Brande
- **Hospitalsenheden Vest** (sygehuse i Herning, Holstebro, Ringkøbing, Tarm og Lemvig)
- **Regionspsykiatrien Vest** (afdelinger i Herning og Holstebro)
- **Almen praksis** (ca. 180 praktiserende læger)
- **Apoteker** (13)

OBS:

Projektet fokuserer på alle storrygere og altså ikke specifikt på borgere med psykisk lidelse!

Projektets opgave

Kort rådgivning og henvisning i praksis

Projektet har i samarbejde med Center for e-læring i Region Midtjylland har udviklet et kort e-læringskursus målrettet hospitaler

VBA-metoden (Very Brief Advice)

Se link:

[Henis til rygestop på 30 sekunder med VBA-metoden](#)

1. Afklar rygestatus

Fx "Lad mig lige høre, ryger du?", "Hvordan er det nu, ryger du stadig?"

2. Rådgiv om rygeafvænning

Fx "Er du klar over at den bedste måde at stoppe på er med rådgivning OG med rygestopmedicin? På den måde har du meget større mulighed for at blive røgfri, og så blive ved med at være det."

3. Henvis

Fx "Kommunen kan tilbyde gratis rygestoprådgivning. Er du interesseret i at jeg henviser dig til din kommune, så du kan høre mere om det? OK, du vil blive kontaktet af en rygestoprådgiver fra kommunen indenfor en uge"

"Okay det er i orden, men her er lidt information. Du kan henvende dig til din kommune, når du er klar til det"

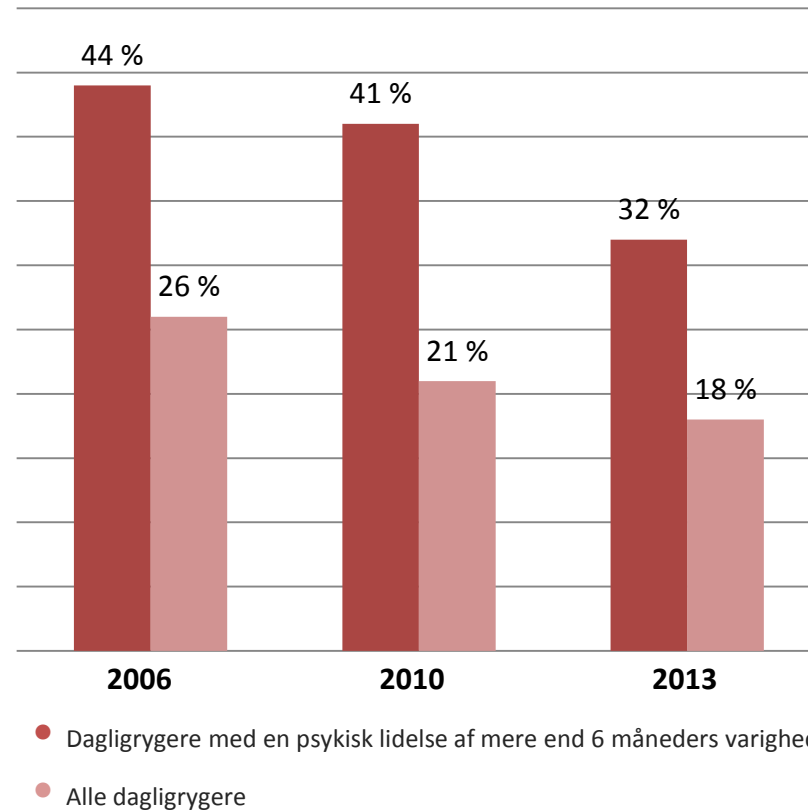
Almen praksis,
hospital og kommune

Systematisk
tilbud om
henvisning

Epikrise

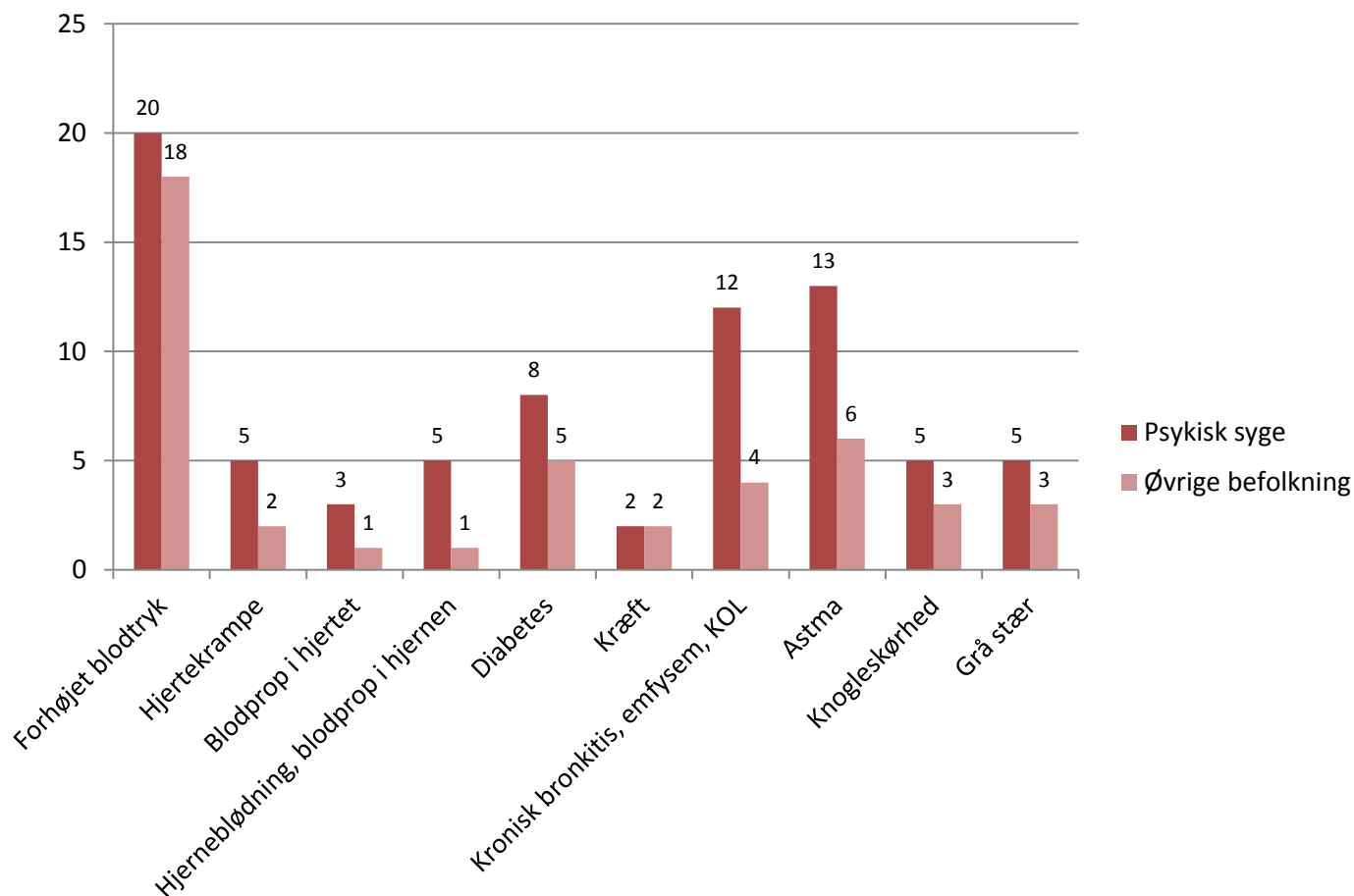
Mange psykisk syge ryger

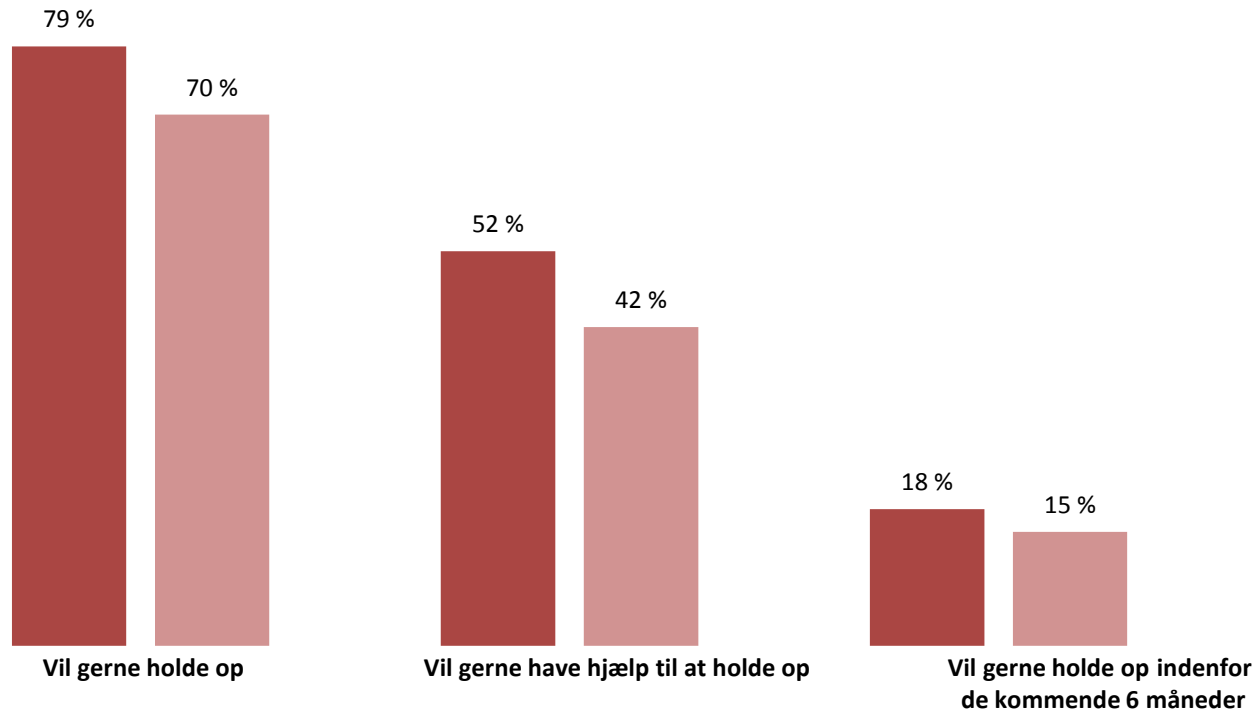
- og mange af dem bliver syge af det

Selvrapporeret forekomst af 10 langvarige rygerelaterede sygdomme
- borgere i Region Midtjylland i 2010 i alderen 25 – 79 år (%)

En højere andel af borgere med psykisk lidelse ønsker at holde op

- Dagligrygere med en psykisk lidelse af mere end 6 måneders varighed
- Alle dagligrygere

Bud på hvordan vi kan **honorere ønsket om hjælp til rygestop** hos rygere med psykisk lidelse:

- Tilrettelæggelse af en simpel arbejdsgang for henvisning til kommunale rygestopforløb med udgangspunkt i VBA-metoden
- Være forberedt på at mange borgere vil sige nej til en henvisning – men vigtigt at tilbyde mange gange
- Indsatsen kan med fordel være en del af et klyngesamarbejde

Mere viden

Rygestop og psykisk sygdom

- Pisinger C: Rygestop i psykiatrien. Er der evidens nok til at anbefale rygestopaktiviteter? En litteraturgennemgang. Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed, Glostrup Hospital, 2006
- Pisinger C: 2010 opdatering af rapporten: Rygestop i psykiatrien. Er der evidens nok til at anbefale rygestopaktiviteter? En litteraturgennemgang. Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed, Glostrup Hospital, 2010
- Nordentoft M, Krogh J, Lange P, Moltke A: Psykisk sygdom og ændringer i livsstil. 2012
- ASH Scotland: Smoking and mental health: a neglected epidemic. A review of the evidence on smoking and mental health. 2015
- Gurillo P, Jauhar S, et al. Does tobacco use cause psychosis? Systematic review and meta-analysis. Lancet Psychiatry 2015;2(8):718-25.

Behandling af tobaksafhængighed

- Behandling af tobaksafhængighed – anbefalinger til en styrket klinisk praksis. Sundhedsstyrelsen, 2011

Ulighed i sundhed

- Larsen FB: Hvordan har du det? 2013. Sundhedsprofil for Region Midtjylland og kommuner. CFK – Folkesundhed og Kvalitetsudvikling, 2014
- Larsen FB og Nielsen AL: Psykisk syges sundhed i Region Midtjylland. Region Midtjylland, 2012
- Ulighed i sundhed – årsager og indsatser. Sundhedsstyrelsen, 2011

Personalets holdninger til rygestop blandt socialt udsatte

- Christensen B: Rygning er deres mindste problem? En undersøgelse om holdninger til socialt udsatte og rygning. Sund By-netværket, 2010.

Inspiration til arbejdet med røgfrihed og en ikke-ryger kultur

- Fremme af røgfrihed på væresteder, varmestuer og lignende. Sundhedsstyrelsen 2013
- Struktur på sundheden – inspiration til sundhedsindsatser til borgere med psykiske lidelser. Sundhedsstyrelsen, 2014